

Käsitööliidu aastateema AJATUS kutsus meid piiluma meistri töötuppa, jälgima tööprotsessi ning saama osa kaunist ja kõnekast näitusest „AJATUS“.

Katariina kirikus oli 7. septembrist 7. oktoobrini väljas Mae Kivilo ja Kaarel Kuuse kureeritud ning 32 meistri teostatud näitus, kus traditsiooniline käsitöö oli tõstetud ebataavalisse vormi. Suurtel keradel esitletud tehnikad andsid võimalusi nautida käsitöö ilu ja tehnikate omapära. Fotograaf Sandra Urvak võttis kõigi näitusel osalenu- te tööd üles nende tavapärasest keskkonnast. Näitusest ilmunud kataloog on suurepära- ne jäädvustus käsitöömeistriks olemisest ja käsitöö hetkeseisust. Soovin tänada lisaks kuraatoritele ja fotograafidele Kristina Rajandot ja Liis Luhamaad, kelle mõtted ja toetus aitas näitusel õnnestuda. Suur tänu meistritele, kes olid varakevadel nõus hullumeelse väljakutse vastu võtma ja oma töö suurele vormile teostama.

Erakordselt kuuma suvesse mahtus veel palju muud. Maikuu kohtusime Haapsalus, et osa saada käsitööpäevadest, peateemaks ikka Haapsalu sall, aga mitte ainult...

Rahvarõivas kõnetab endiselt: rahva- rõivakoolid, suvelaagrid ja tuulutamis- ed on populaarsed. Suve jooksul korraldati üle Eesti hulk rahvarõivaste tuulutamisi. Tallinnas toimus ettevõtmine juuni alguses, sel korral koostöös Tallinna Vanalinna Päevadega. Keilas Harjumaa Muuseumis avati aga suve algul näitus „Harjumaa rahvariided läbi aja“, mis on avatud selle aasta lõpuni.

Rahvuslikus käsitöös on tunda rahvus- vahelist haaret. Juulis kohtuti Riias, Euroopa Käsitööföderatsiooni aastakoosolekul. Samal aja toimunud Läti laulu- ja tantsupi- du oma lisäüritustega andis võimaluse osa saada suurest käsitöönäitusest ja uhkest laadast. Lätlased armastavad oma käsitööd!

Viljandis toimus Põhjamaade silmus- kudumissümposium, kus oli kohal 12 riigi esindajad. Meie meistrid ja käsitöötra- ditsioon on üle ilma tuntud! Ka suvine rahvusvaheline Eesti käsitöö suvelaager Craft Camp on Eesti käsitöö fännide seas leidnud kindla koha.

Ettevõtjatele suunatud programmi LooTöö kaudu kuulutasime suve lõpul väl-

ja konkursi „Rõõm käsitööst“. Lühike pe- rioid ideest teostuseni ei olnud takistus, huvitavaid töid saabus kena hulk. Kindel plaan on sama konkursiga järgmisel aastal jätkata.

Oktoobri alguses kohtusid käsitööet- tevõtjad aga Viljandimaa ettevõtluspäeval, kus arutati ühistöö võimalusi. Päev lõppes „Käsitööettevõtja 2018“ auhinna üleand- misega. Palju õnne, Monika Hint!

2019. aasta tuleb eriline, sest täitub **90 aastat Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu loomisest**. Seltsiliikumise õitseajal, ja- nuaris 1929, võeti vastu otsus moodustada Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseks rahvuslike traditsioonide edasikestmise toetuseks. Rohkem kui 10 aastat tollase keskseltsi tegevust andis tugeva vunda- mendi edaspidisele pealisehitusele. 1992. aastal taastasime keskseltsi ja võtsime oma tegevuse aluseks toonase põhikirja.

Ilusaid hetki käsitöö seltsis ja uute koh- tumisteni juubeliaastal!

Liina Veskimägi-Iliste
ERKL juhatuse esimees

Maret Sikstus võrku kudumas. Foto Sandra Urvak.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu ülevaatenäitus

Ajatus Tallinna Püha Katariina kirikus

Kuraatorid Mae Kivilo ja Kaarel Kuusk

Mae Kivilo:

“Oota. Peatu. Võta hetk aega, sina, kes sa tormad läbi reaalsuse anonüümsena teiste tuhandete seas, kus sind ümbritsev keskkond on valminud ühe hetkega, kiiresti, efektiivselt ja odavalt. Sauh-mauh valmis, kips-kops valmis, niks-naks valmis ...

Jäägu see nüüd sinust kaugele. Oled jõudnud AJATUSSE. Sind ümbritseb käsitöötajate planetaarium, mille iga millimeeter on läbi töötatud. Lõng voolab sõrmede vahel, puit paindub pihkudes – need on mõtlevad käed, mis kuuluvad 32 meistrile, kes on tulnud kokku Eesti eri paigust. Oma töös kasutavad nad aastasadade jooksul talletunud teadmisi ja oskusi. Nii on valminud ka selle näituse tööd, mis keerutavad edasi ja jätkavad esivanemate mõtteid tuttavates, meiega koos kasvanud materjalides. Päevast päeva, ajast aega, et hoida oma nägu ja identiteeti ning olla valmis kohtuma nendega, kes tulevad pärast meid.”

Meistrid

MERLE SUURKASK	Telgedel kootud kangas
LIIS LUHAMAA	Telgedel kootud kangas, käsitsi kedratud ja potisinisega värvitud lõngast
LEMBE MARIA SIHVRE	Läänemaa tikand
KATTI MURU	Märgvilditud kangas, Kihnu maalamba villast kootud kõlavöö ja pronksivalu tehnikas linnud. Kaasautor TOOMAS MÄGI
LIINA LANGI	Haapsalu salli ainetel
AET REHA	Hiiumaa heegelpits
JOONAS KIRI	Sepis
MEELIS KIHULANE	Painutatud puit, puidulõige
KRISTINA RAJANDO	Traditsiooniline nahatöö (nahk, sooled, magu, jäärakotid)
MARET SIKSTUS	Kootud kalavõrk
URMAS VEERSALU	Rookroon
EVE TIIDOLEPP	Märgvilditud kangas lõikamise tehnikas
MARELI RANNAP	Pilutehnikad Sõrve meestesärgi ainetel
KATRIN KABUN	Silmuskudumine Eesti maalamba villast
MARJU TAMM	Kurrutatud kangas Vormsi seeliku ainetel
ANGELIKA NÖPS	Niplispits

Alliki Oidekivi tikand. Sandra Urvak foto

Meistri käes valmiv Haapsalu sall. Sandra Urvak foto

ANDRES RATTASEPP	Traditsiooniline tohutöö
KÜLLI JACOBSON	Silmuskudumine kirikinda tehnikas
ANU RANDMAA	Roosimine Tõstamaa kinnaste ainetel
ANU PINK	Silmuskudumine. Kirikindad ja koekirjad
MIRJE SIMS ja Haapsalu Pitsikeskuse meistrid	Haapsalu sallid
ULVE KANGRO	Heegeldatud Seto pits
AIRI GAILIT	Heegeldatud seened seentega värvitud lõngadest
JULIKA ROOS	Lambavillast ja erinevate loomade karvadest käsitsi kedoratud villane lõng
VÄINO NIITVÄGI	Sepis
KATRE ARULA	Lapitöö autoritehnikas
KADI PAJUPUU	Multiweave-tehnika
ALLIKI OIDEKIVI	Muhu tikand
MARGUS REBANE	Vitspunumine
PIIA RAND	Kirivöö
KRISTI JÕESTE	Silmuskudumine kirjamise tehnikas
JANE NIKOLAI	Pronksspiraalkaunistused e. vase-lised

Meelis Kihulane. Foto Sandra Urvak

Aja verstapostid kulgemises

Pärimuskultuuri katkematu kestmise verstapostideks on meistritaiesed. Et meistrikultuur kuulub loomuldasa suulise pärimuse juurde, õhkame iga kord mõnda uut põneva kirjaga kindapaari, sepi, kudumit või ristpalktare kaedes. Nii kerkib iga kord austus meistrite vastu, kes päev-päevalt, aega tähele panemata kannavad edasi oma esivanemate oskusi. Lisades noile alati miskit uut – isikupärast või vihjeid kaasaja sündmustele.

Filosoofiliselt võiks pärida, kas folkloorne või etniline kunst on rahvakultuuri väljendusena midagi, mida peaks üldse eksponeerima? Rahvakunst, olgu see ükskõik kui meisterlikul tasemel, peaks ehk kuuluma rahvale ja jääma maarahvale saladuslikeks uudistamiseks? Või siis tarbekunsti funktsioonidega asjad – nagu vanarahval – eesmärgipäraseks tarvitamiseks?

Mulle meeldib mõte, et pärimuskultuur ei ole muuseumiks mõeldud ega ela-

tud. Pärimusliku kunsti dünaamika võiks olla sarnlev regilaulu loogikaga, kus laulik-meister nopib laulu sisse või tehnikasse panemiseks materjali sellest, mis teda hetkel ümbritseb. Või mis emotsioonid, läbielamised tema häälepaelad või ornamentika vallandavad. Et pärimuslik kunst tuleb linna ja linnarahvale vaatamiseks, on mu meelest aga missiooni kujukas näide. Seetõttu on näitus „Ajatus“ igati asjakohane ja küsimust rahvakunstimeistrite tööde eksponeerimisest linnaruumis ei tekigi. Vastupidi. Ehk süütab näitustel kogetu kelleski vastupandamatu tahte trammide-trollide vahelt koos lastega unustatud isaküla sepikotta tõtata. Või otsida üles juba enam varrastele mitte pilku heitvad kudujad, kes päälegi jutustavad kudumise vältel imelisi lugusid aegadest, mis kipuvad üha hämarasse vajuma.

„Ajatus“ kannab õigusega oma nime. Olen ise saavutanud selle taju lõpmatu-

te värssidega regilaulu laudes, jälgides videokuajal oma vanaema kindakudumist, püüdes sepapajas meistri haamrilööke aimata ja vaadates, kuidas Hiiumaa kalamehed võrku koovad. Alati millegi päritud oskustega loomise puhul. Kella tiksumine ei oma siis enam mingit tähtsust. Tähtis on protsess, milles ma meistriteose kaudu mõistan eelkäinud põlvete tarkusi ja silmavaadet elule. Ma tunnen siis end ühena omadest. Nende meistrite loominguga ja töö varal mõistan end ühe rahvuse osana. Sest kõike, mida ma näitusel nägin, tajusin enda omana. Kartulikorvist kindamustrite ja punutisteni. Sepistest vaselisteni. Pitsidest tikandite ja kirivöödeni. Sellises maailmas elan ma tõeliselt ja tunneksin end vanglakongi panduna, kui mult see võetak.

Isa Sakarias Leppik, preester ja muusik

Näitus Ajatus kujunes käsitöövaldkonna suursündmuseks. Selle vastu tunti suurt huvi. Järgmisena liigub näitus edasi Eesti Rahva Muuseumi ning loodame, et sealt edasi ka Pärnu Uue Kunsti Muuseumisse.

Uued Tunnustatud Eesti Käsitöö märgi saajad

Tunnustatud Eesti Käsitöö märki saab taotleda Eestis tegutsev käsitöömeister või ettevõtja, kes:

- valmistab kvaliteetseid käsitöötooteid Eestis,
- on tegelenud käsitöötoodete valmistamise ja müügi vähemalt 3 aastat,
- väärtustab oma toodetega käsitöötraditsioonide kestmist (järgides traditsioonilisi kujundus- ja/või töövõtteid ja/või materjalikasutust), edasiarendamist ja jätkusuutlikku toimimist.

Ekspertkomisjoni ettepanekul anti õigus kasutada märki järgmistel tootegruppidel:

Imbi Karu

– loodusvärvidega värvitud lõngadest käsitsi kootud kindad ja sokid.

Anu Sergo

– kangastelgedel kootud linasest linikud ja vaibad.
anusergo.blogspot.com

Katre Arula

– „peidunööbitehnikas“ valminud tooted: rõivad, kotid, ehted.

www.katrearula.com

www.facebook.com/KatreMeistrikoda

www.instagram.com/katre_arula_meistrikoda

OÜ Kango Tekstiil (Vivika Sopp, Nataliya Sukhorukova)

– käsitsi telgedel kootud kangast tooted - rõivad ja aksessuaarid.

www.kangotextile.com

Porcellisa OÜ (Liisel Lepik)

– tootepere von Lauw käsimaalinguga portselannõude sari

https://www.facebook.com/porcellisa/

Tunnustatud Eesti Käsitöö märk on varem antud neljateistkümnele käsitöömeistrile/ettevõtjale.

Haapsalus toimusid pitsilised käsitööpäevad

Koostöös Läänemaa Käsitööseltsi ja Haapsalu Pitsikeskuse ning kohalike meistritega toimusid 4.-5. mail Haapsalus Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu XXIII Käsitööpäevad „Tehtud Haapsalus“.

Käsitööpäevade esimesel päeval toimunud seminaril Haapsalu Kutsehari-dukuskeskuses tutvustasid oma arengulugusid kohalikud käsitöömeistrid, toimusid näitused, meistrikojad. Öhtul oli pidulik õhtusöök koos kohalike meistrite esitlustega. Teisel päeval oli võimalus külastada paikkonna erinevaid ettevõtteid, tutvuda näituste ja paikkonna meistritega.

Käsitööpäevadel oli rohkelt osavõtjaid ja kohalolijaid said palju uut teavet Läänemaa käsitöö ja meistrite kohta. Enim rõõmustas meid taas Pitsikeskus, kus hoitakse kohalikku käsitöötraditsiooni jätkuvalt suure au sees. See on koht, kus on alati huvitav nii tegijatel endil kui ka haapsalu salli huvilistel väljastpoolt.

Haapsalu Pitsikeskuse naised. Foto Sandra Urvak

Kiri-koti käsitöötalgud õnnestusid väga hästi

Osalesime esimest aastat Soome, Rootsi, Islandi, Norra, Taani, Eesti ja Fääri saarte ühiselt korraldatud Põhja- maade käsitööpäevade aktsioonis. Eestis kutsuti ühel septembrikuu nädalal üles käsitöötalgutele, et valmistada kiri-kotte. Kiri-kott on kindla suurusega pisike kotike, mille materjali ja valmistamise tehnika sai iga meister ise valida. Oluline oli koti kaunistuses või muustris edasi anda mõnda sõnumit ehk kirja. Oktoobri keskpaigaks kogusime valminud kiri-ko-

tid kokku ja Mardilaadal on need heategevusmüügil. Kiri-kotte toodi meile üle 40. Neid oli valmistatud väga erinevates tehnikates ja mitmesugustest materjalist. Valdavalt oli tekstiilmaterjalist õmmeldud ning tikandi või mõne muu pitsiga kaunistatud kotte, aga oli ka heegeldatud, kootud kotte. Kõik kotid kandsid väga sooje soovet ja sõnumeid meistrilt. Neist otsekui õhkus armastust käsitöö vastu!

Kogu müügist teenitud tulu läheb Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondi arendavaid teraapiaid vajavate laste heaks. Summa anname üle mais 2019. Rahalisi annetusi saab kuni 1. maini 2019 teha ka ülekanadena Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu arveldusarvele EE122200001120045106. Selgituseks märkige „Heategevusfond“.

Suur tänu kõikidele suurtele ja väikestele meistritele, kes oma kiri-koti heategevuseks annetasid!

Käsitöökojad Üle Maa aktsioon toimus 20. oktoobril

On meeldiv, et meie inimestele meeldib endiselt koos käsitööd teha. Jätkuvalt võtsid mitmed käsitööarmastajad vaevas korraldada 20. oktoobril käsitöökodasid. Eriti palju oli käsitöökodasid sel aastal Võrumaal ja Hiiumaal. Teised piirkonnad pakkusid üldiselt kahte-kolme käsitöö koostegemise võimalust. Käsitöösõpru rõõmustas lai valik tegevusi: eri kodades sai proovida kätt tiffani-tehnikas klaasitööga, valmistada niplispitsi, kudu- da hülgeküti salli, õmmelda lapitehnikas asju ja teha töökojas sepatööd. Valmistati ka nõopidest ehteid, heegeldati, maaliti kalosse, vilditi käsitööseepi, meisterdati kihelkonnavärvides karpe jne.

Rookrooni käsitöökoda Tallinnas

Täname kõiki käsitöötubade korraldajaid, juhendajaid, osalejaid!

Konkurss Rõõm käsitööst

Konkurssi inspireeris meid korraldama käsitööliidu lähenev juubeliaasta. Soovime tunda koos rõõmu käsitöö teemisest. Üks levinud viis on jätkata juba meistri poolt välja pakutud ideid. Vahel on tore, kui vajalikud materjalid on juba komplektina saadaval ja ette valmistatud.

Konkursi eesmärgiks oli leida uusi loometööle kutsuvaid käsitöökomplekte, mis aitaksid huvilistel etteantud materjalide ja juhendiga ese üksi või juhendaja abiga lõpuni valmistada. Osalema ootamise meistreid, kes on teinud Eesti käsitööst inspireeritud käsitöökomplekte, mis võimaldavad tegijal seda iseseisvalt või juhendaja abiga lõpuni valmistada. Konkursile „Rõõm käsitööst“ laekus väga põnevaid eri käsitöötehnikates ja materjalidest töid.

Konkurss toimus eelmisel aastal loodud projekti LooTöö jätkuna. Seda toetab Tallinna Ettevõtlusamet.

Konkurss Rõõm käsitööst võidutööd

I koht

Tõstamaa Käsitööselts. *Tee-ise komplektid*, inspireeritud ühe kihelkonna rahvarõivastest: „Lihtsalt“ pajalapp, pajakinnas, laste põll

II koht

Monika Hint. *Ilmaring*, ponimus paela punumine

III koht

Imbi Rattassepp, *Salakarp*
Julia Amor, *Kõlavõlu*
Regina Vaske (LoreStamps), *Tempel 1 ja Tempel 2*

Käsitööettevõtja 2018 on Monika Hint Viljandimaalt

Käsitööettevõtja 2018 - Monika Hint

Monika Hint on taluperenaine ja ettevõtja, kes on loonud endale oma suurt kirge toetava töökoha Koordi kondikambris. Leiduri ja isemõtlejana on ta välja töötanud rea uusi töövahendeid, tehnikaid ja võtteid luu töötlemiseks. Nii näiteks võib tema laias tootevalikus leida taimedega värvitud luust vardavarbaid ja põdra lõualuust noatupe.

Käesolevast aastast muutsime käsitööliidu ettevõtluspäeva formaati. Selle raames kogunevad nüüd paikkondade käsitöökeskuste esindajad ühisele töökoosolekule, et leida võimalusi ja väljundeid käsitööettevõtluse arendamiseks ja tõhusamaks koostööks. Ühtlasi külastame mõnda ettevõtjat, kes on oma töö ja edukate lahendustega silma paistnud. Kuulame tema edulugu ja õpime kogemusest.

Käsitööliidu meeskonna uus liige on Kätli Saarkoppel-Kruuser

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liiduga olen olnud seotud alates 2017. aastast MTÜ Rahvarõivas koolituste ja klubiõh- tute korraldamise kaudu. Minu esivanemate juured on Muhumaalt, aga minu praegune elukoht on Tallinn.

Õpin Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias rahvusliku tekstiili erialal, spetsialiseerunud olen koolitustele ja rahvarõivastele. Mulle meeldib positiivsus, järjepidevus ja areng. On rõõm kuuluda ERKLi meeskonda!

Rahvarõivaste tuulutamised toimusid üle Eesti

Tuulutasime Tallinnas sel aastal rahvarõivaid juba suve algul, 1. juunil Tornide väljakul. Selle võimaluse andis meile vanalinnapäevade korraldusmeeskond. Haarasime pakkumisest kinni, et proovida harjumuspärasest erinevat aega ja kohta ning kasutada ära olemasolevad lava- ja helivõimalused. Nii saimegi rohkem lugusid rääkida ja rahvarõivaid tutvustada ning olime rahva keskel rohkem kui varasematel aastatel. Uue algatusena pakkusime võimalust kaubelda kõige rahvarõivastega seonduvaga. Ja tõepoolest kujunes lava kõrvale väike rahvarõivakirbukas, mis pakkus toremaid leide nii rahvarõivakandjatele kui ka meistritele: võid, ehteid, seelikukuponge, isegi valmis käiseid ja ehtsaid käsitsi kootud kangaid. Järgmisel aastal toimub rahvarõivaste tuulutamine Tallinnas samuti vanalinnapäevade raames, 31. mail.

Harjumaa Muuseumis tuulutati rahvarõivaid muuseumiööl 19. mail. Muuseumiöö külalastajaid oli palju, neist enamik tuli vaatama rahvariidenäitust, kontserti ja muud, aga rahvarõivais oli neist suhteliselt väike hulk. Sellest oli muidugi kahju, aga huvi rahvariiete vastu on siiski suur.

Rõude Muuseumis toimus rahvarõivaste tuulutamine 18. augustil. Selle organiseeris Helve Tellei, kes õpetab seal kandis rahvarõivaste valmistamist. Kohal oli väike, aga kaalukas seltskond ning esindatud olid kõikide kihelkondade rõivad. Oli kodust vara, mille kohta esitati küsimusi, ja esitleti ka uusi nõelasilmast tulnud rõivaid. Küsiti nõu kandmise ja valmistamise kohta. Meeleolukat vahetapa pakkusid rahvatantsijad.

Lisaks oli tuulutamisi Seljametsa Muuseumis Pärnumaal, Jaska mõisas Viljandimaal ja Tartus Eesti Rahva Muuseumis. Tartus on tavaks saanud rahvarõivaid tuulutada iseseisvuse taastamise päeval, 20. augustil. Tänavu tutvustati eelkõige Vana-Tartumaa (Avinurmest Sangasteni) rahvarõivaid. Rõivaid esitlesid Tartu rahvarõivakooli õppurid ja vilistlased, käsitöömeistrid, isiklike rahvarõivaste omanikud. Rõivaid tuldi tuulutama üksi, pere ja sõpradega, piknikulisi kostitas pillimänguga Ülle Kool. Piknikul sai tutvuda ka Rahvakunstimeistrite Koondise UKU (1966–1994) ehtemeistrite Arvo ja Virve Aometsa valmistatud vaskõlgedega. Lõõtspillilugude saatel said kõik soovijad tutvustada omi

rõivaid ja rääkida juurde oma lugu - miks ja millal ta rahvarõivad selga paneb, miks ta on endale ise rahvarõivad valmistanud. Reet Piiri ERM-ist rääkis juurde, mis just sellel paigal sellised riided on.

Hiiu maal tuulutati rahvarõivaid sel aastal esimest korda. Üritus toimus 22. juulil Mihkli Talumuuseumis koos avatud talude päevaga. Seltsil oli renditud telk, mille all oli väljapanek ja lauad. Nele Eller: „Meil olid kaasas materjalid ning rahvariiete ja nende osade valmistajate kontaktid. Jagasime ka infot rahvariiete hooldamise kohta. Õpetasime Hiiu pitsi heegeldamist ja selle vastu oli huvi üsna suur. Õpetasime ka näpunööri tegemist. Olid kaasas ka Hiiumaa rahvariidetikandite näidised, jagasime infot nende kasutamise võimaluste ja tavade kohta. Samuti näitasime rahvariidedetailide ainetel valmistatud tänapäevaseid esemeid. Rääkisime uute asjade disainimisest vanu osi ära kasutades. Töötoas oli palju pildimaterjali ja kirjandust. Rahvariietes inimesi ei olnud väga palju, ehk paarkümmend, aga läbi käis üle 500 inimese. Huvi oli suur ja tegemist oli telgi all pidevalt. Loodame järgmisel aastal juba suuremat aktiivsust.“

Rahvarõivapärand läheb rõõmuga edasi

30. juunist 1. juulini toimusid Tõstamaa mõisas rahvarõiva õpitoad. Seekord läksid õpitud tehnikad kohe igapäevasesse kasutusse ilma, et peaks ootama terve rahvarõivakomplekti valmimist. Kavas oli Lääne-Eesti tikandi töötuba, kus osalejad tikkisid Lembe Maria Sihvre abiga nii mantleid, vaipu kui ka mänguasju. Merli Mänd juhendas sitsijakkide õmblemist. Rõõmsate jakkide valmimist tõendab see, et osalejad neid rõõmuga kannavad. Roosimise töötoas õpiti nii tavapärasest roosimist kui ka vigade parandamist ja väiksemate ornamentide roosimist tikkimise töövõtetega. See võimaldas roosida olemasolevale materjalile – taaskasutatavale või masinaga kootud esemele. Silja Nõu juhendatud tikkimise töötoas said abi kõik need, kes käsiloleva tikkimistöoga mingil põhjusel hätta olid jäänud. Lembe Maria õpitubasid toetav loeng käsitles ornamentikat ja värvide valimist.

Septembris alustas uus rahvarõivakursus Saaremaal Mareli Rannapi eestvedamisel. Oma teist õppeaastat alustasid Tallinna, Raplamaa ja Laulasmaa kursused. Tõstamaa kursused on lõpusirgel ning pidulik lõpetamine toimub 23. veebruaril 2019 algusega kell 12.00 Pärnu Muuseumis.

Rahvarõivaste tuulutamise meeskond Tallinnas. Foto Sandra Urvak

MTÜ Rahvarõivas on programmi Eesti rahvarõivas 2017–2021 tegevuste raames loomas rahvarõiva nõuandekodade võrgustikku. Sel aastal on kinnitatud kolm rahvarõiva nõuandekoda. Hiiumaa Muuseum Helgi Põllo eestvedamisel ja Viru Käsitöosalong Kersti Loite eestvedamisel on rahvarõivanõu andnud juba väga pikka aega. Meil on hea meel, et nad olid valmis loodava nõuandekodade võrgustikuga ühinema ja seda oma kogemuste ja oskustega rikastama. Mareli Rannapi magistritöö uuris nõuandekodade vajadust ja üles-

andeid ning Saaremaa Muuseumi juurde on nüüd loodud rahvarõiva nõuandekoda. Koos eelmisel aastal loodud Harjumaa nõuandekojaga Harjumaa Muuseumi juures on praegu neli aktiivselt tegutsevat nõuandekoda, mis korraldavad koolitusi ja infopäevi ning vastavad küsimustele oma paikkonna rahvarõivaste kohta. Võrgustik laieneb vastavalt võimalustele, peagi on lisandumas Pärnu ja Järeda nõuandekoda. Mardilaadal, MTÜ Rahvarõivas boksis on sel aastal esiplaanil nõuandekodade info ja nõustajad ootavad teid vestlema.

Kedrafesti 2018 treimisivõistlus potikedral toimus augustis Tartumaal Uhti Valges kõrtsis

Võistlusel osalejaid oli kokku kuus: Linda Maasikas, Anne Käis, Kai Paks, Igor Smirnov, Liis Jaamets ja Kaur Vasli. Kõige kaugemad võistlejad tulid Pärnumaalt ja Toilast. Iga osaleja sai soovitud koguses savi, et treida kõrtsinõu, mille mahutavus kõrgkuumuspõletuse järel oleks 1 toop ehk 4 kortlit ehk $4 \times 0,3074$ liitrit (toop on 19. sajandi mahuühik). Aega võistlustöö tegemiseks on täpselt poolteist tundi, pärast seda läksid tööd hindamisele.

Publikupreemia määrati visuaalse vaatluse põhjal. Kõige rohkem punkte ehk savipalle (ka pealtvaatajad pidid käed saviseks tegema) kogunud töö sai tiitli „Rahvatoober 2018“. Publiku lemmikuks osutus Liis Jaametsa treitud nõu.

Žürii hindas ja andis võistluspäeval välja järgmised preemiad:

1) Preemia täpseima mahutavuse eest. Žürii arvates saavutab kõige suurema tõenäosusega pärast kõrgkuumuspõletust kõige täpsema mahutavuse 1 toop Kaur Vasli töö.

2) Funktsionaalsusepreemia sai kõige kõrtsilikum ja sobivaim nõu Uhti Kõrtsis kasutamiseks – selleks osutus Igor Smirnovi treitud anum.

3) Loomingulisuse preemia pälvis Kai Paks.

4) Lisaks andis žürii välja eripreemia Liis Jaametsale originaalse sanga teostuse eest.

Peapreemia ja tiitel „Uhti kõrtsinõu 2018“ antakse välja pärast võidutööde põletust 2018. aasta Mardilaadal. Võitja saab täpseima toobimahuga kõrtsinõu eest võiduanumataie kõrtsijooki, hõbedast kõrtsiraha ja 10 pakki savi.

Kedrafest 2019 toimub augustikuu teisel pühapäeval, 11. augustil 2019.

Suvekoolis oli sel korral teemaks priiheegeldus

Intrigeeriv koolitusteema meelitas kolmeks päevaks Pärnusse kümme käsitööhuvilist, teadmata täpselt, mis ees ootab. Heegeldamine on ammu tuntud käsitööliik ja võib arvata, et see on imelihtne – tingmärgid selged, heegelnõela ja lõnga sobivus määratud ja muudkui heegelda! Priius heegeldamisel aga tähendab, et tuleb unustada kõik õpitu ja lasta fantaasial lennata, kaotada igasugused piirid ja reeglid. See ei olnud esialgu sugugi kerge.

Õpetaja Deivi Oru juhendamisel kombineeriti erinevaid materjale ja töövõtteid. Praktilise tegevuse kaudu toimusid kompositsiooni- ja värvusõpetus ning heegeldatud kujundite sobitamine nii tasapinnalise

Vabaheegelduse motiivid. Kristi Teder foto

kui ka ruumilise tulemi saamiseks. Koolituspäevade lõpus õpilaste loometöödest ülespandud näitusel tõdeti, et kõik on võimalik. Koos analüüsiti tehtut ja veenduti, et see on alles algus. Siiras tänu kunstnikule-loojale Deivi Orule oma teadmisi, kogemusi ja loovust jagamast!

Kangakudujate infopäev 2019

6.-7. oktoobril toimus Kuressaare Ametikoolis üle-eestiline kangakudujate infopäev. Üle 100 huvilise osalesid laupäeval seminaril, mille peaesinejad olid tekstiilikonstnikud Mare Kelpmann ja Aili Jung. Külalistele olid avatud näitused ja töötoad, enim tähelepanu pälvis tõstetavate niitega kudumine.

Traditsioonilise telgedel kootud esemete näitus-konkursi, mis tänavu kandis nime „Merekarva“, võitis kootud kottide komplektiga Ülle Kruusoja.

Pühapäeval tutvusid külalised Kuressaare käsitöötetevõtjate ja Muhumaa tekstiilipärandiga.

Põhjamaade silmskudumise- sümposium

Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili eriala võõrustas 24. juunist 1. juulini Viljandis Põhjamaade silmskudumissümposiumi, mis seekord toimus juba 19. korda. Nagu ürituse pealkiri viitab, on tegemist Skandinaavia maa-
de kudumishuvilistele suunatud üritusega, mis toimub kord aastas suviti ning mida korraldatakse vabatahtlikkuse alusel igal aastal eri maal. Kohal olid 12 riigi esindajad, kaugeimad Kanadast ja Jaapanist, kokku 104 osalejat. Seekordne peateema pühendus Baltimaadele ja Venemaa soome-ugri rahvastele. Kudumiseõpetajaid ja loengupidajaid oli kokku 19. Päeval toimus rikkalik valik praktilisi kudumise õpitube, õhtul kuulati mitmesuguseid põnevaid, rikkalikult fotodega varustatud ettekandeid traditsioonilise kudumise ajaloost, mitme muuseumi kudumikollektsioonidest, pärandkudumise hetkeseisust ja selle taaselus-
tamisest. Sümposiumi eelviimasel õhtul toimus legendaarne vabaõhuvõistlus kudumises „Käi ja koo“. Kokku oli võistlustules 15 neljaliikmelist tiimi ja esindatud olid pea kõik osalenud maad.

Eesti käsitöö suvelaager Craft Camp

Juba viiel aastal on ühel juulikuusel suvenädalal kogunenud Eestisse käsitööhuvilised üle kogu maailma, et saada osa mitmekesisest töötubade programmist ning hoida nobedaid näppe töös varahommikust hilisõhtuni. Käsitöölaager

Craft Camp sai alguse 2014. aastal Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna eestvedamisel. Laagri toimumiskoht on Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool ja mõis. Käesoleva aasta suvel toimunud

laagris pakuti osalejatele töötube kokku 27 teemal. Materjalide valik ulatus luust, nahast ja villast hinnaliste kuldikandilõngade ja hõbedani. Igal koolituspäeval toimus paralleelselt 9 töötuba. Laagris osales sel aastal 59 huvilist 12 riigist.

XXII Mardilaada peakülaline on Setomaa

MTÜ Seto Käsitüü Kogo on piirkonna käsitöölise katusorganisatsioon

Tosin aastat tagasi arvati seto kogukonnas, et üks sinise piirkonna võimalustest ennast ise majandada on tegelda käsitööga. Moodustatud katusorganisatsioon MTÜ Seto Käsitüü Kogo (SKK) kaitseb ligikaudu 90 inimese huve. Setodele tähtsa valdkonna arendamisel tegeldakse igapäevaselt käsitööettevõtlust soodustavate tegevustega.

Setomaale elama asunud kommunikatsioonijuht Kelly Kittus kohtus SKK tegevjuhi Ingrid Kalaga ja tundis läheneva Tallinna Mardilaada valguses huvi käsitöövaldkonna vastu.

1. Mida Seto Käsitüü Kogos tehakse?

Meie tegevuse eesmärk on seto traditsioonilisel käsitööl põhineva ettevõtluse arendamine nii, et säiliks käsitöötraditsiooni järjepidevus. Me korraldame teabepäevi, näitusi ja muid seto rahvakultuuri tutvustavaid üritusi. Oleme algatanud ja korraldanud väga palju erinevaid käsitöökoolitusi, alustades töövõtete tutvustamisest kuni keerukate rahvarõivakomplekti kuuluvate esemete valmistamiseni. Jagame huvilistele käsitööinfot ja tutvustame oma meistreid. Pakume piirkonnas ka teenuseid: raamatupidamiseteenus, laadatarvikute

Seto tüdruk kanaga. Toomas Tuul.

ja vahendite rent, nõustame või suuname nõustamisele mitmesugustel käsitööteemadel, võimaldame käsitööraamatukogus väljaannetega tutvumist jms.

2. Kellele on Seto Käsitüü Kogo vaja?

Me ühendame piirkonnas seto käsitööga tegelevaid ettevõtjaid, MTÜsid,

käsitööhuvilisi. Ühing esindab käsitöölisi riigiasutustes ja teistes organisatsioonides nii Setomaal kui ka laiemalt. Organisatsioonist saavad suuremat tuge ennekõike aktiivsemad käsitööhuvilised, kes soovivad osaleda koolitustel, teemapäevadel, õppekäikudel, reisidel. Info saamine toimuvatest üritustest, käsitööprojektides kaasalõmine ning kuulumine käsitöölise seltsi on paljude jaoks oluline. Enamikul Setomaa käsitöölisest pole oma kodulehte ja nad ei tegele aktiivselt oma kauba müügi. Katusorganisatsiooni abil on nad paremini leitavad ning toimib ühis- ja ristturundus.

3. Kas Setomaal polegi rohkem käsitöölisi kui ainult Seto Käsitüü Kogo liikmed?

On küll. Paraku kõiki käsitöölisi ei huvita seto aines, siinsed traditsioonid, autentset töövõtet, rahvarõivaste valmistamine jms. Me peame SKKs oluliseks seto traditsioonilisi töövõtteid ja materjale.

Katusorganisatsiooni kuuluvad käsitöölised tegelevad eri valdkondadega: metall ja hõbe, savi, puit, toit ja tekstiil. Pole oluline liikmestaatus meistrina, elukoht või oskused – kui soovid olla seto käsitöölise kambas, siis oled oodatud! Alati küsime uutelt liikmetelt infot, mida nad organisatsioonilt ootavad ja kuidas nad saavad ise organisatsiooni tegevusse panustada.

4. Mis eristab seto käsitööd teiste piirkondade käsitööst?

Igal piirkonnal on oma tavad, mustrid, traditsioonid ja meistrid. Imetleme erakogudes ja muuseumides säilinud vanaemade peent näputööd ja üritame luua samaväärseid mustreid. Hamevarrukad, tikandid, peavööd, niplis- ja heegelpitsid, pühaserätid – need on meie uhkus. Tuntavad seto sümboolid erinevatest käsitöövaldkondadest on seto savipott, sõir, suur hõbesõlg ja talu sisehoovi kaitsev seto värav.

Kel huult, tuul kuurt – tulkõ esi kaema!

Eili Einama heegeldatud Seto pitsi konkursi võidutöö, foto Seto Käsitüü Kogo erakogu

Euroopa Käsitööföderatsiooni koosolek Riias

ERKLi juhatusel liige Virve Tuubel ja tegevjuht Liis Burk osalesid 5.–6.07.2018 Riias Euroopa Käsitööföderatsiooni aastakoosolekul. Kohtumise üks peamisi teemasid oli ühingu edasise suuna ülevaatamine, täpsustamine ja eesmärkide ajakohastamine. Võeti vastu ka uus liikmesriik – Fääri saared. Euroopa Käsitööföderatsioonile valiti sel kohumisel uus juhatus. Sinna sai valituks ka Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu esimees Liina Veskimägi-Iliste, kes oli enne kohtumist kinnitanud oma nõusoleku kandideerida. Juhatusse jäid ka Norra ja Rootsi esindaja. Suuremate otsuste hulgas on ühingu „ka-

perdatud“ veebisaidi asemele uue kodulehe loomine, praegu edastatakse infot vaid Facebooki portaalis. Samuti hakatakse suuremat rõhku panema ühingu maine kujundamisele ja uute liikmesriikide leidmisele.

Iga liikmesriik tegi ka ettekande. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu tegemisi tutvustas Liis Burk. Palju tähelepanu pälvis meie näitus „Ajatus“ ning mitmed meie koostööprojektid andsid teistelegi innustavat eeskujut. Läti Käsitööliit võrastas küllaliski ka võimalusega nautida nende uhket tantsupidu, mis jättis väga kauni ja võimsa mulje.

Euroopa käsitöömeistreid esindav näitus „Homo Faber“ toimus Veneetsias

Kaks aastat tagasi kutsus Itaalias tegevust alustanud Michelangelo Foundation Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liitu endaga koostööd tegema. Ühingu eesmärk oli luua Euroopa-ülene käsitöövõrgustik ning korraldada traditsioonilist käsitööd edendavaid ettevõtmisi. Käesoleva aasta septembris toimus nende kaheaastase töö tulemusena Veneetsias suursugune näitus „Homo Faber“. Giorgio Cini saarel oli 16 näituseruumi oli väga erinevas võtmes välja pandud meistrite töid. Käsitöövõtete edasiandmisel oli suurt rõhku pandud erinevate interaktiivsete lahenduste kasutamisele. Väljapaneku mõistmisel ja hoomamisel oli abi igas näi-

tusesaalis toimetanud vabatahtlikest käsitöödengitest, kes esemeid ja väljapanekut tutvustasid. Üks näitusehall oli pühendatud ka eri käsitöötehnoloogiatele, meistrid olid väljas oma õpitubadega, kus sai nende tööd jälgida ja mõnel juhul ka osaleda. Kogu näitus oli väga hästi läbi mõeldud ja läks hinge.

Näituse ajal toimus ka Euroopa riikide tasandil loodud käsitööedendajate võrgustiku koosolek ja konverents. Käsitööliitu esindas Liis Burk. Näitust korraldanud ühing Michelangelo Foundation planeerib ettevõtmist tulevikus korrata. Huvi oli üle ootuste suur ja tagasiside on olnud ääretult positiivne.

Väisasime Gruusias EthnoFest käsitööfestivali

Tbilisis, Gruusias toimus 28.-30. septembril teine rahvusvaheline käsitööfestival EthnoFest 2018. Olime festivalile kutsutud, tutvustama osalejatele meie käsitööd ning looma kontakte kohalike tegijatega.

Gruusia käsitööd paistis silma väga heal tasemel nahatöö, kangatrüki ja tikanditega. Festivali laval toimusid kõigil kolmel päeval

loengud ja toodete tutvustused traditsioonilist käsitööst, ning rahvuslike elementide kasutamist kaasaegses disainis. Esinema oli disainerid ja meistrid Ameerikast, Euroopast ja Gruusiast. Festivalil osales väljapanekutega isaks Gruusia meistritele Armeenia ja Azebatsiaan käsitöölised.

Oktoobris toimunud NordPlusi programmi seminaril Rootsis sai alguse mitu uut koostööprojekti

Oktoobri keskel Rootsis toimunud NordPlusi programmi seminari eesmärk oli alustada riikidevahelisi koostööprojekte kultuuripärandi ja ainelise pärandi hoidmiseks ning edendamiseks. Seekord oli fookus täiskasvanuharidusel. Koostööseminaril osalesid Eesti, Soome, Rootsi, Taani, Islandi, Läti ja Leedu ühingute esindajad. Käsitööliitu esindas arendusjuht Liis Burk.

Eestist olid seminaril veel Folkloorinõukogu ja Eesti Rahva Muuseumi esindajad. Esimesel õhtul tuli teistele osalejatele tutvustada oma ühingu ja riiki. Samuti toimus üldine tutvumine ja võimalike koostööpartnerite leidmine. Kahel järgneval päeval olid osalejad jagatud valdkondade kaupa gruppidesse ning toimus teemapõhine ajurünnak. Leiti arendamist vajavad ühised

Käsitööliidu kultuurireis viis septembris Peterburi

Uhked paleed, külluslik arhitektuur, lummas kultuurilugu – sellised märksõnad iseloomustasid neljapäevast kogemust, mida pakkus septembris toimunud käsitööliidu töötajate ja sõprade kultuurireis Venemaale Peterburi. Ilm kostitas meid nii külma tuule, värskendava vihma kui ka pilve tagant paitava päikesega. Küllastasime mitut muuseumi, kuulasime haaravaid lugusid Venemaa valitsejatest, kultuurielidist ja vallutustest. Nautisime söitu Neeval ning saime kaasa elada rahvuslikule kultuuriprogrammile koos traditsioonilise õhtusöögiga. Reisi üks tipp hetki oli kindlasti balletietendus. Saime reisilt palju positiivseid emotsioone ja seame mõtteid juba uutele reisisihtidele.

Avastusretk Hiinasse

17.–22. septembrini viibisid Leelo Isidora Viita Rahvakultuuri Keskusest ning Kristi Jõeste ja Ave Matsin Hiina Rahvavabariigis Hangzous käsitööle keskenduva vaimse kultuuripärandi ekspeditsioonis. Foorumi eesmärk oli luua vaimse pärandi ekspertide vahel. Rikkalik foorumi programm sisaldas ettekannetega seminaripäevi ja tutvumist kohaliku käsitööpärandiga. Nii oli osalejatel võimalik külastada suurt lehvikumanufaktuuri, mille käsitsi valmistatud toodang ulatus odavatest trükitud lehvikutest aeganõudvate käsitsi maalitud meistriteosteni. Lisaks külastati kohalikkude „käsitöö Expot“, kus jäi silma maitsekas tootevalik ja väga kvaliteetne teostus. Kokkuvõtvalt võib öelda, et Hiina käsitöö meisterlikkuse tase oli hämmastav. Aastatuhandete jooksul professionaalsete meistrite poolt edasi kantud oskuste jälgi võib leida kõikjal ja viimase sajandi poliitilised tuuled ei ole seda pärandit minema puhunud.

suunad ning riikide esindajate koostöös otsiti võimalikke lahendusi. Oma ideid esitleti ka teistele osalejatele. Edukamad koostööprojektid esitavad veebruaris 2019 oma ideetaotluse NordPlusi programmist rahastuse saamiseks ning viivad positiivse vastuse puhul planeeritu ka ellu. Käsitööliit koos Soome, Norra ja Läti ühingutega lõi projektiidee eesmärgiga esile tuua elavat pärandit. Esimese sammuna võetakse käsile vastavateemalise võrgustiku loomine.

Harjumaa Muuseum pidas uhkelt sünnipäeva

30. augustil 2018 täitus 30 aastat Harjumaa Muuseumi asutamisest. Kuna samal ajal on juubeliaasta ka Eestil ja mõlemal linnal, kus Harjumaa Muuseum tegutseb, jätkub põhjust tähistamiseks hulgaliselt.

Mais avasime muuseumis ümmargustele sünnipäevadele pühendatud ning järgmise aasta suurt laulu- ja tantsupidu silmas pidades näituse „Harjumaa rahvariided läbi aja“. Näitusel on välja pandud rahvariideid kõikidest vana Harjumaa kihelkondadest – mõnest kihelkonnast vaid üks, aga mõnest ka neli-viis komplekti. Näituse eesmärk on näidata, mille alusel komplekte kokku panna ja mida selle juures arvestama peaks, tutvustada rahvarõivaste mitmekülgust ning muidugi ka lihtsalt nende ilu. Näitus jääb avatuks 2018. aasta lõpuni.

Muuseumi juubelit tähistasime 30. augustil seminariga. Suurem osa päevast oli pühendatud rahvariietega seotud teemadele ning toimus ka näituse „Harjumaa rahvariided läbi aja“ kata-

Rahvarõivaste tuulutamine Harjumaa Muuseumis

loogi esitlus. Kataloog sisaldab ka artikleid Harjumaa rahvarõivaste teemadel. Lisaks käsitlesime Harjumaa Muuseumi enda ajalugu ning andsime üle Harjumaa Muuseumi auraha meie kõige pikaajalisele töötajale Mall Siniveerile – ta on muuseumis töötanud selle algusest peale.

1. septembril oli Harjumaa Muuseumi läheduses asuva keskaegse mõisahoo-

ne varemete ümber üles seatud keskaja laager. Külastajad said tutvuda keskaegse eluoluga, proovida kätt sepiastamises, kiviraiumises ja tekstiilitrükis, keskaegsel kombel jalga keerutada, kuulata keskaja muusikat ning jälgida loengut ja demonstratsiooni keskaegsest sõjandusest.

Näitused Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigaleriis 2018/2019

23.10.18–12.11.18

Käsitööõpetajate ja koolinoorte kingitus Eestile. Eesti Käsitööõpetajate Selts „Aita“

Näitusel on esindatud Eesti üldhariduskoolide käsitöö- ja tehnoloogiaõpetajate ning õpilaste looming. Tööd on rahvuslikul teemal ja piirkondliku eripäraga.

13.11.18–3.12.18

Lenda lenda lepalind. Lembe Maria Sihvre

Autori isikunäitus, mis kajastab tema viimase hooaja loomingut.

4.12.18–2.01.19

Soojad kampsunid. Kodukäsitöö OÜ
Maakondade rahvuslike muustrite järgi kootud kampsunid.

3.01.19–20.01.19

Kaunistagem Eesti kodjad kolme koduvärviga. Eesti Rahvakunsti Huviring Triinu

Näitus on õnnitlus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks.

24.01.19–11.02.19

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit 90
Rahvuslik läbi aegade. Ajalugu piltides ja esememuustrites.

12.02.19–4.03.19

Lapitöö. Eesti Lapitöö Selts

Näitusel tutvustatakse viimase hooaja loomingut.

5.03.19–25.03.19

Käsitööerialade õpilastööde näitus. Kopli Ametikool.

Näitus tutvustab eri käsitöötehnikates õpilastöid.

26.03.19–15.04.19

Kuldklubi rühmitus. Hille Ahun-Vaarpuu juhendatud kangakudujad

Rühmitus sai alguse Hille Ahun-Vaarpuu algajate kangakudumiskursustest Tallinna Rahvaülikoolis 2007. aastal. Õpetaja Hille särtsakad värvid innustasid õpilasi neid värve ka oma kudumites kasutama, sellest ka sõna „kuld“ rühmituse nimes.

16.04.19–6.05.19

Õpilastööde näitus. Haapsalu Kutsehariduskeskus

Näitusel on välja pandud eri käsitöötehnikaid peegeldavad tööd.

Vaata ka <https://folkart.ee/sundmused/naitused/>

Traditsioonilised ettevõtmised 2019

9. veebruar – Volikogu. Käsitööliidu juubeli tähistamine ja pärandihoidja tunnustuste üleandmine

31. mai – Rahvarõivaste tuulutamine Tallinna vanalinnas

28.–30. juuni – Rahvakunsti laat Raevoja platsil

11.–14. juuli – XX Keskaja Päevad Tallinna vanalinnas

20. september – Juhtide kool

11. oktoober – Ettevõtluspäev

19. oktoober – IX Käsitöökojad Üle Maa

7.–10. november – XXIII Mardilaat Saku Suurhallis

Käsitööliidu ja meiega seotud sündmused leiad meie kodulehelt

<http://folkart.ee/sundmused/>

Õnnitleme:

Lüvi Soova

Meedy Hüelo

Eevi Astel

Anne Ütt

Anu Randmaa

Luule Nurga

Ivi Sark

ERKL toetajad

KODUKÄSITÖÖ OÜ

rahvuslik käsitöö
6314076
info@crafts.ee
www.crafts.ee

VIRU KÄSITÖÖ SALONG

rahvuslik käsitöö
3241587
viru.kasitoo@mail.ee
www.aale.ee

EESTI ESINDUS OÜ

Eesti käsitöö, kauplused, firmakingid
6404037
nils@sirelitalu.ee
www.eestiesindus.ee

ELOTROI OÜ

villasest ja linasest tooted
5065672
elo@elotroi.ee
www.elotroi.ee

KANGO TEKSTIIL OÜ

kangastelgedel kootud tekstiilid
5061023
kangotekstiil2005@hotmail.ee
www.kangotekstiil.ee

LILIINA OÜ

linased kodutekstiilid
5041420
liliina@liliina.ee
http://www.liliina.ee

VESTRA EX OÜ

linased tooted
5134587
vestraex@hotmail.ee
www.vestra.ee

VÕRUMAA UKUHARU

naturaalsest linasest
käsitööesemed
7821949, 5659111

KADIPUU OÜ

sisustustekstiil
5111711
kadi@pajupuu.com
www.kadipuu.eu

OÜ RIBIINIA

gobeläänist tooted, vildist kübarate valmis-
tamine
5155029
marje.vihula@hotmail.ee
www.ribiinia.ee

LINEN4ME

linasest jm. naturaalsest materjalidest
sisustustekstiilid
556 00 233
info@linen4me.com, irina@linen4me.com
www.linen4me.com

OÜ KOHALA

Lapitööd.
56236402
jaanika@lapitekk.ee, www.lapitekk.ee

BENERI OÜ

linasest kodutekstiilid
55522515
info@linenforyou.eu
www.linenforyou.eu

LÕNGA-LIISU OÜ

kudumid
5121214
ylle@longaliisu.ee
www.longaliisu.ee

RUUT JA TRIIP OÜ

rahvuslikud kudumid
5111678
ruutjatriip@hotmail.ee

MARIMIRT OÜ

silmus- ja masinkudumid
4733460
marimirt@hotmail.ee
www.handicrafts.ee

MTÜ TÖÖTUBA RATASTEL

uus- ja taaskasutus, töötoad
5034990
triiikoodx@gmail.com
FB: ttraststel

VILLAPAI OÜ

eesti maalamba villast laste ja beebide
kudumid
53462209
villapai@villapai.ee
www.villapai.ee

FOLTE OÜ

vilditud tooted
56655513
riina.maitus@gmail.com
www.riinamaitus.ee

VILDIVESKI OÜ

vilditud tooted
56674671
liina@feltmill.ee
www.feltmill.ee

HILDA RÜTTER FIE

vilditud tooted
56660173
hilda.rytter@mail.ee
www.vildimeister.fie.ee

DESIGN HANDICRAFT

vilt ja kudumid
56226142, 5166736
anukirjad@gmail.com
FB: Disainkäsitöö OÜ

AITA RÕEMUS

siid
58500685
aitaroemus@gmail.com

TIIA METS FIE

keskaegsed nukud, kangast ehted,
kujundustööd ja illustratsioonid
5520348
tiia@tsunft.com
www.tsunft.com

Aastateema – Ajatus

- Muuseumipäev Eesti Rahva Muuseumis
18. jaanuaril
 - Eesti Kodutöönduse Edendamise Keskseksi ja
UKU esemed Eesti Rahva Muuseumis – Reet Piiri
 - Eesti muustrisalv: ajatu ja moodne – Riina
Reinvelt
 - Huvitavaid leide ERMi kogudest – Kadri Vissel,
Maire Kuningas
- Näitus 90 aastat käsitööliitu Eesti Käsitöö Majas
24.01 – 11-02
- Rahvusvaheline seminar ja meistrikojad *Ajatus*
8.–9. novembril Saku Suurhallis

HESTIA MTÜ

niplispits
5089277
angelikanops@hotmail.com

ARTWOOD OÜ

kadakest suveniirid
5102102
artwood@artwood.ee
www.artwood.ee

HENRY PÄHN FIE

kadaka puust tooted
5076647
henry.pahn@mail.ee
www.hot.ee/haapsalukadakas

KRISTA LIIV FIE

looduslikust materjalist (vitsad, oksad
jm.) dekoratiivesemed
5178968
kristaliiv@hotmail.ee

LIIMEISTER OÜ

puutöö, lambakujulised pingid ja
lastekiiged
56645028
vellokaasen@gmail.com
www.kaasen.ee

REIN KIVIORG FIE

puidust mänguasjad
5205284

SCHEFFERWOOD OÜ

puidutööd, suveniirid,
5058654
schefferwood@gmail.com
www.schefferwood.com

HELINA TILK OÜ

portselanist ja klaasist lauanõude
maalimine
5651383
helina@tilk.ee
www.helinatilk.com

ROOSID JA OKKAD

keraamika
53447638
hedwig@tulik.eu

TALLINNA KUNSTKERA-

MIKA TEHAS OÜ
käsitsi valmistatud keraamikatooted
alates 1720
54501777
estonian.ceramic@gmail.com
http://keraamikatehas.ee

HANSAKLAAS OÜ

vitraaz, klaas
5026053
hansaklaas@hotmail.com
www.hansaklaas.ee

MARILIISMAKUSGLASS-

DESIGN (MARI KLAASI-
STUDIO OÜ)
klaaspärlid (lampwork) ja klaasist ehted
5100015
mari.makus@gmail.com
www.mariliismakus.com

J.T.CASTA OÜ

valutehnikas matallmeened ja
väikeesemed
53439613
jtcasta@hotmail.ee

ESTONIAN DESIGN OÜ

hõbehted
55 531 600
info@estoniandesign.ee
www.estoniandesign.ee

SEPIKODA OÜ

sepis
5098948
aira@sepikoda.ee
www.sepikoda.ee

EVITEH OÜ

käsitsi valmistatud seep
56486514, 5043407
info.eviteh@mail.ee

KATREEN FLOWERS OÜ

Juveelehete imitatsioonid foamiranist.
5262000
katreen@katreen.eu

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu paikkondade seltsid ja ühendused ning käsitöö infopunktid (INFO)

Harjumaa ja Tallinn

Rahvakultuurispetsialist Merike Hallik
6150356, 53428822, merike.hallik@rahvakultuur.ee
Harjumaa ja Tallinna Kesksekselts
Tiiu Jalakas, 5247284, tiiu.jalakas@gmail.com
Harjumaa Muuseum
Annika Tiko, 6782049, annika.tiko@hmk.
Kose Kunsti ja Käsitöö Selts
Piret Aavik, 5078055, piret.aavik@gmail.com
Tallinna Käsitöökeskus
Liina Veskimägi-Iliste, 56674671, liina@folkart.ee
Rahvakunsti Klubi, juhatus@rahvakunstiklubi.ee
www.rahvakunstiklubi.ee
Eesti Käsitöö Maja
Silja Nõu, 6314076, silja@folkart.ee
Tallinna Rahvaülikool
6306508, 56901707, info@kultuur.ee

Ida-Virumaa

Rahvakultuurispetsialist Erika Kõllo
3321248, 5200943, erika.kollo@rahvakultuur.ee
Ida-Virumaa Käsitööselts MTÜ
Anne Uttendorf, 5547273, anne.uttendorf@gmail.com
Narva Klubi Käsitöö
Olga Kublitskaja, 5531658, olga.kublitskaja@gmail.com
INFO: Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus
Anne Uttendorf, 5547273, anne.uttendorf@gmail.com

Jõgevamaa

Rahvakultuurispetsialist Pille Tutt
7766395, 5211967, pille.tutt@rahvakultuur.ee
Katre Meistriskoda
Katre Arula, 5513147, katre.arula@gmail.com
www.facebook.com/KatreMeistriskodaPõltsamaa
Käsitööselts
Anne Ütt, 55612312, anneytt@hotmail.com
www.facebook.com/PoltsamaaKasitooselts

Järvamaa

Rahvakultuurispetsialist Külliki Aasa
52 508 50, kylliki.aasa@rahvakultuur.ee
MTÜ Kesk Eesti Käsitööselts
Imbi Karu, 56956639, imbi.karu@mail.ee
Silvia Aarma, 5015975, silvia.aarma@gmail.com
INFO: Huviselts Põimik
Ruta Esilas, 56207145

Läänemaa

Rahvakultuurispetsialist Marju Viitmaa
4725642, 5229831, marju.viitmaa@rahvakultuur.ee
Haapsalu Käsitööselts
Mirje Sims, 5160445, info@haapsalusall.ee
www.haapsalusall.ee
Läänemaa Käsitöö Liit
Tiina Ojamae, 56352591
laanemaakl@gmail.com
INFO: Haapsalu Kutsehariduskeskus
Marju Heldema, 56158119, marju@hkhk.edu.ee

Lääne-Virumaa

Rahvakultuurispetsialist Pilvi Lepiksoo
3258037, 53324118, pilvi.lepiksoo@rahvakultuur.ee
Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts
Kersti Loite, 5143795, kerstiloite@hotmail.com
Jäneda Käsitöökeskus
Elo Kallas, 5065672, elo@janeda.ee
MTÜ Loometöö
Luule Nurga, 5287107, luulekodu@gmail.com
www.rahvariided.eu
INFO Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts
Kersti Loite, 3241587, kerstiloite@hotmail.com

Põlvamaa

Rahvakultuurispetsialist Kati Taal
7998943, 58022858, kati.taal@rahvakultuur.ee
Põlva Käsitööklubi
Mare Pöld, 53917587, marepold@gmail.com
http://polvakasitooklubi.blogspot.com/
Räpina Käsitöökoda
Malle Avarmaa, 55602314, malle14@hotmail.com
INFO Ulve Kangro Meistriskoda
Ulve Kangro, 5534051, ulvekangro@gmail.com
MTÜ Veriora Tsunft
Signe Strohm, info@verioratsunft.ee
http://www.verioratsunft.ee

Räpina Loomemaja
Maiu Vares, maiu@ariabi.ee, 372 5301 0830.
OÜ kagu Kudužad
Küllil Jacobson, kulli.jacobson@gmail.com
http://kagukudužad.blogspot.com/

Pärnumaa

Rahvakultuurispetsialist Aire Koop
4479768, 55536693, aire.koop@rahvakultuur.ee
MTÜ Maarja-Magdaleena Gild
Liis Luhamaa, 53428318, liisluhamaa@gmail.com
www.maarjamagdaleenagild.ee
Tõstamaa Käsitöökeskus
Anu Randmaa, 56682283, anu@folkart.ee
Pärnumaa Rahvakunsti- ja Käsitöökeskus
Birgit Pere, 5076571, birgit.pere@gmail.com

Raplamaa

Rahvakultuurispetsialist Triinu Ülemaante
53852677, triinu.ylemaante@rahvakultuur.ee
Käsitööseltsing „Süstik“
Ivi Sark, 5128931, ivi.sark@gmail.com

Setomaa

Kultuurinõunik Aare Hörn
56222348, aare@setomaa.ee
MTÜ Seto Käsitöö Kogo
Ingrit Kala, 56200057, ingrit@setomaa.ee
Sigre Andreson, 56280676, sigre@setomaa.ee
www.kogo.ee
MTÜ Värska Käsitööselts Kirävüü
Ingrit Kala, 56200057, ingrit@setomaa.ee
http://kangakiri.wordpress.com/

Tartumaa

Rahvakultuurispetsialist Kati Grauberg-Longhurst
57871177, kati.grauberg@rahvakultuur.ee
Tartu Maanaiste Liit
Mall Türk, 5547099, mall@vanemuine.ee
Urve Kaasik, 53412408, urvekaasik@hotmail.com
www.tartumaanaisteliit.ee
Tiigi Seltsimaja
Tiina Konsen, 53059698, Tiina.Konsen@raad.tartu.ee
kasitooklubi@gmail.com
MTÜ TuleLoo
Kadri Tomasson, 5113806, tulejaloo@gmail.com
Eesti Rahva Muuseum
Virve Tuubel, 56204979, virve.tuubel@gmail.com,
virve.tuubel@erm.ee

Valgamaa

Rahvakultuurispetsialist Eha Mandel
7666177, 53926891, eha.mandel@rahvakultuur.ee
Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö Kesksekselts
Marge Tadolder, 56466720, margetadolder@gmail.com
INFO Anni Butiik. 56466720, margetadolder@gmail.com

Viljandimaa

Rahvakultuurispetsialist Anneli Kundla
anneli.kundla@rahvakultuur.ee
Viljandimaa Rahvakunstiühing
Leida Mägi, 5290617, rahvakunst@hotmail.com
www.vmrky.ee

Võrumaa

Rahvakultuurispetsialist Maie Pau
53465634, maie.pau@rahvakultuur.ee
MTÜ Aila Näpustuudio
Aila Kikas, 7828048, 5079920
ailastuudio@gmail.com
Kreutzwaldi muuseumi käsitöötuba
Marika Sepp, 51928199, sepamari@gmail.com
MTÜ Näputüüselts
Karmen Luiga, 5083472, karmenluiga@hotmail.com
Marge Ojastu, 53932352, margojastu@gmail.com
Vana-Võrumaa käsitöö tsööririk
Vilve Oja 5541999, vilve.oja@gmail.com

Saared

Hiiumaa rahvakultuurispetsialist Helle-Mare Kõmmus
463 2192; 529 9429, helle-mare.kommus@rahvakultuur.ee
Hiiumaa Käsitööselts
Ain Jepišov, 5244785, hiiukasitoo@gmail.com
www.hiiukasitoo.ee
Kihnu Käsitöö
Maie Aav, 58188094, maie.aav@gmail.com

Muhu käsitööselts Oad ja Eed
Ülle Kuusk, 5177340, yllekuusk@hotmail.com, oadeed@gmail.com
www.oadeed.ee
Saaremaa rahvakultuurispetsialist Krista Lember
5121447, krista.lember@rahvakultuur.ee
Saaremaa Käsitööselts KadakMari MTÜ
Mareli Rannap, 5228817, mareli.rannap@mail.ee
www.facebook.com/kadakmari.ee
Vormsi Käsitöö Selts
Marju Tamm, marjutamm@yahoo.com
Kristina Rajando, 56616395, kristina.rajando@gmail.com
http://bindbongen.blogspot.com/
MTÜ Ruhnu Kultuuriait
Küllil Vähi, 56929551, kulli.vahi@gmail.com
http://rosavamsa.blogspot.com/

KOOSTÖÖPARTNERID

MTÜ Rahvarõivas

rahvarõivad.folkart.ee
Anu Randmaa, e-post: anu@folkart.ee, tel: 56 682 283

MTÜ Käsitöömaailm

Koolituste ja näituste korraldamine
Kätli Saarkoppel-Kruuser, e-post: katli@folkart.ee, tel: 51 878 12

Eesti Käsitöö Maja

Pikk 22, Tallinn 10133
Rahvusliku käsitöö müük
Riina Tombergi rahvuslikud kampsunid, Kango Tekstiil,
Lembe Nukutuba
Rahvakunstigalerii
Rahvakunstigalerii näitused
Kätli Saarkoppel-Kruuser, e-post: katli@folkart.ee, tel: 51 878 12

Allikamaja Käsitöö

Lühike Jalg 6a, Tallinn
Rahvusliku käsitöö müük
Koolituskeskus, Rahvarõiva Nõuandekoda

Eesti Käsitöö Kodu

Vene 12, Tallinn
Rahvusliku käsitöö müük, paikkondade
käsitöökeskuste/poodide ja märgi *Tunnustatud Eesti Käsitöö* esitlus

Eesti Käsitöö Vedur

Balti Jaama turg (Kopli 1), Tallinn
Rahvusliku käsitöö müük

Eesti Rahva Muuseum

ERM Sõprade Selts
Rahvakultuuri Keskus
Tallinna Rahvaülikool
TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia
Tallinna Ülikool
Eesti Kunstiakadeemia
Eesti Käsitööpetajate Selts AITA
Eesti Tööõpetusõpetajate Selts ETS
Eesti Folkloorinõukogu
Fenno-Ugria Asutus
Sihtasutus Kutsekoda

Liikmelisus

Käsitööliit on Vabariigis, Eesti Folkloorinõukogu,
Väike- ja Keskmiste Ettevõtete Assotsiatsiooni, Euroopa
Rahvakunsti- ja Käsitööföderatsiooni ning Põhjamaade
Käsitööliidu liige.

ERKL juhatus

Liina Veskimägi-Iliste (juhatuse esimees), Liivi Soova,
Ave Matsin, Anu Randmaa, Virve Tuubel, Lembe
Maria Sihvre, Kristina Rajando, Mareli Rannap, Andres
Rattasepp
ERKL töötajad
Kätli Saarkoppel-Kruuser, tegevjuht. E-post: katli@folkart.ee
Liis Burk, arendusjuht, e-post: liis@folkart.ee
Karin Vetsa, projektijuht, e-post: karin@folkart.ee

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

Pikk 22, Tallinn 10133

Kontor: Lühike jalg 6a, Tallinn

e-post: info@folkart.ee

telefon 660 4772, 51 878 12

Korrektor: Hille Saluäär

Kujundus ja trükk: Vali Press